

або доповнює ефективний неформальний інститут, або поступово замінюється нею, або стимулює появу інституту-симулякра - інституту, який формально існуючи та займаючи своє місце в інституціональній ієрархії суспільства, в дійсності представляє собою лише видимість, «порожню форму», наявність якої маскує факт його реальної відсутності. Тому важливим завданням держави є реалізація, утворення та прийняття таких формальних норм, які у сукупності з вже існуючими неформальними будуть підвищувати ефективність функціонування інституціональної системи.

[1] United Nation in Ukraine [Electronic resource]. URL: <http://www.un.org.ua/en/45-temp/1484-2012-06-11-14-41-36>;

[2] Human Development Report 2016: Human Development for Everyone, Publisher: United Nations. – 286 p. [Electronic resource]. URL: http://hdr.undp.org/sites/default/files/2016_human_development_report.pdf

УДК 621 (477)

**ОЦІНКА ПЕРСПЕКТИВ РОЗВИТКУ МАШИНОБУДІВНИХ
ПІДПРИЄМСТВ КОНЦЕРНУ «УКРОБОРОНПРОМ»**

**ESTIMATION OF PROSPECTS FOR MACHINE-BUILDING
ENTERPRISES DEVELOPMENT CONCERN "UKROBORONPROM"**

*канд. екон. наук Т.Г. Сухорукова, Д.А. Дорошенко, С.В. Литвин
Український державний університет залізничного транспорту*

*PhD(Econ.) Suhorukova T.G., D.A. Dorochenko, S.V. Litvin
Ukrainian State University of Railway Transport*

Військові дії, що відбуваються на Сході України, активізують розвиток підприємств, які відносяться, в першу чергу, до оборонних. Виробництво військової техніки, її ремонт, модернізація, виробництво військової продукції є об'єктивною реальністю. Практичну реалізацію цих завдань здійснює концерн "Укроборонпром", який був створений в 2010 році.

Державний концерн «Укроборонпром» представляє собою об'єднання підприємств оборонно-промислового комплексу України, які перебувають під державним управлінням.

До складу концерну входять підприємства ОПК, які здійснюють господарську діяльність у сфері розроблення, виготовлення, реалізації, ремонту, модернізації та утилізації озброєння, військової і спеціальної техніки та боєприпасів, а також беруть участь у військово-технічному співробітництві з іноземними державами. У веденні концерну знаходяться

функції стратегічного планування, координації та підвищення ефективності діяльності підприємств ОПК, взаємодії з органами державної влади.

З точки зору розвитку економіки держави підприємства ОПК виконують ряд важливих функцій:

- 1) виробничу: беруть участь у формуванні ВВП;
- 2) соціальну: створюють і заповнюють робочі місця;
- 3) податкову: роблять відрахування до бюджетів країни;
- 4) експортну: поставка за кордон продукції військового призначення;
- 5) інноваційну: використання і розвиток передових технологій при виробництві продукції.

Тільки в 2014 році на підприємствах концерну було створено дві тисячі додаткових робочих місць. в даний час на підприємствах концерну працює близько 60 тис. чоловік.

Головними завданнями Концерну є:

- здійснення централізованого регулювання, контролю і координації діяльності учасників Концерну;
- сприяння у використанні і розвитку експортного, виробничого і науково-технічного потенціалу учасників Концерну;
- створення і забезпечення системи продажу високотехнологічної промислової продукції, узагальнення результатів інтелектуальної діяльності і виконання робіт і послуг;
- сприяння учасникам Концерну в проведенні прикладних досліджень щодо перспективних напрямків розвитку науки і техніки, впровадження у виробництво передових технологій;
- залучення інвестицій в оборонно-промисловий комплекс для створення конкурентоспроможних зразків високотехнологічної промислової продукції;
- розробка відповідних документів і реалізація маркетингових стратегій;
- освоєння міжнародних ринків озброєння, військової і спеціальної техніки.

Обсяги виробництва продукції підприємствами концерну щорічно збільшуються. Якщо в 2014 році було вироблено продукції на 10,0 млрд, в 2015 році - на 15 млрд. грн, у 2017 році - на 18,2 млрд грн.

Зазначене виробництво стимулює розвиток і інших (суміжних) виробництв. Необхідно враховувати, що довгий час Україна мала авторитетний статус країни, здатної виробляти конкурентоспроможну продукцію ВПК.

Ядром ВПК України залишається машинобудування. Саме воно забезпечує необхідне технічний стан інших галузей. Жоден сектор економіки не може обійтися без продукції машинобудування. У будь-якій країні саме машинобудування формує систему національної економіки. Фактичні розрахунки показують, що у більшості країн значна частка машин і

устаткування збігається з високим показником ВВП на душу населення.

Перспективи розвитку конкурентоспроможної продукції України нерозривно пов'язані з високотехнологічним виробництвом. Високі технології сьогодні представлені авіакосмічній, ракетно-космічній галузями, а також оборонно-промисловим комплексом.

Слід зазначити, що в квітні 2019 року ДК "Укроборонпром" сформував список підприємств, які передасть до Фонду державного майна України. У список увійшли виключно непрофільні підприємства - ті, що займаються випуском продукції цивільного призначення, або такі, що ще в 90-х припинили виробництво. Передача непрофільних активів дозволить завершити реформування "Укроборонпрому".

УДК 332.33

**«REUSE-REDUCE-RECYCLE» ЯК ЗАСІБ ЗБЕРЕЖЕННЯ
РЕКРЕАЦІЙНОЇ ПРИВАБЛИВОСТІ ТЕРИТОРІЇ**

**"REUSE-REDUCE-RECYCLE" AS A WAY TO MAINTAIN THE REGIONAL
ATTRACTION OF THE TERRITORY**

*докт. екон. наук. О.А. Сущенко, канд. екон. наук О. В. Прокопійшина,
канд. екон. наук Н. В. Козубова,
Харківський національний економічний університет імені Семена Кузнеця*

*D. Sc. (Econ.) O.A. Sushchenko, PhD(Econ.) O.V. Prokopyshina,
PhD(Econ.) N.V. Kozubova,
Semen Kuznets Kharkiv National University of Economics*

Більшість країн світу вже декілька десятиліть впевнено зменшують обсяги твердих побутових відходів, тоді як Україна, не зважаючи на ряд законів, таких як «Про відходи» і «Про охорону навколишнього природного середовища», продовжує їх захороняти на полігонах та спалювати, що має негативний вплив на навколишнє середовище.

Поводження з твердими побутовими відходами погрожує Україні екологічною проблемою у зв'язку з їх комплексним впливом на навколишнє середовище і екологічну безпеку. У 2017 році було утворено 366054,0 тис тон. побутових відходів та відходів від економічної діяльності, причому цей показник суттєво збільшився, після декілька річного спаду. Сьогодні 12442,2 млн тон. знаходяться у місцях видалення відходів.